

Karleby 21.12 2025

Julhälsning av ordförande

God jul och gott nytt år! Ett år har gått i folkmusikens tecken. 2026 är på intåg och vi får ta nya tag med stråken, med knapparna på dragspelet och harmoniets tangenter. Eller knäppande med plektrum och alla andra instrument som finns representerade inom vårt förbund. Vi är en salig blandning av olika ljud som tillsammans skapar ljuvlig och troligen i dessa tider "julistig" musik.

Bilderna är skapade med AI med instruktionen: "Folkmusik jul". Mycket cello och stråkar som svävar. Så AI har mycket att lära sig ännu.

I slutet av 2025 mår förbundet si och så. Ekonomiskt hoppas vi att bidrag och ansökningar går igenom så att vi kan genomföra allt det som är planerat. En satsning är "Ungdomslaget", att samla ungdomar som under ledning av yngre spelmän får forma sin väg inom folkmusiken. Och samtidigt forma framtiden för förbundet och folkmusiktraditionen i Svenskfinland. I skrivande stund så har vi redan fått besked om en del av ansökningarna och tillsvidare ser det helt OK ut inför 2026. Och det kan också nämnas är att sparåtgärderna 2025 verkar ha gett önskat resultat.

Att vi är en del i en levande musiktradition kommer tydligt fram i jultider. Många julsånger, ringlekar och psalmer har endera en folkmelodi till grund eller börjat ta sig form av folklig tradition som förs vidare från generation till generation. Så låt musiken nu till julen, och fortsatt sen nästa år, att mer och mer ljuda, dansa och sjunga vår musiktradition till ung som gammal, men kanske mer till ung. De yngre i våra spelmanslag är våra framtida traditionsbärare som precis som generationer innan lägger sin prägel på traditionen så att det inte bara blir ett historiskt minne utan levande traditioner som är aktuella och livskraftiga. Min stora vision är att de gamlas dans i gymnasierna och festerna i grundskolorna blir platserna där våra gamla danser dansas till tonerna av spelmän från orten. Tänk när hela balen på självständighetsfesten dansar menuett eller purpuri. Det blir tider det! För att detta skall bli verklighet behöver vi hitta nya samarbetspartners, förvalta de vi redan har och söka nya former för vårt spelande. Bland annat spelade Karlebynejdens spelmansgille i Uleåborg på köpcentret Valkea i november för troligen mer än 6000 pers. De som valde att stanna upp och lyssna var ca 500. Vi nådde en publik som jag inte kunde tro. Den finlandssvenska folkmusiken ljöd i Uleåborg och stadsborna valde att lyssna. Vi ska hitta platserna där folk är så att fler får upp ögon och öron för vår enorma musikskatt.

Med dessa ord vill jag önska en God jul och ett gott nytt år. 2026 blir ett år av fortsatta utmaningar, men också ett år av nya möjligheter.

Tobias Elfving, ordförande

Den populära Skärikursen i Sideby 26–28 september.

Efter många år av skärikurs på Sälgrund blev det i år av ekonomiska skäl ny plats, nämligen Jonnsborg i Sideby. Jonnsborg är en lägergård i Kristinestads svenska församlings ägo. Huvudbyggnaden med tillhörande sovstugor visade sej vara en utmärkt plats för den härliga skärikursen så som jag lärde mej känna den ifjol på Sälgrund under min första skärikurs.

Som lärare hade vi en av Finlands främste spelmän, Arto Järvelä. En stor majoritet av deltagarna var violinister av vilka en också hanterade borhan, men med fanns också en tvärflöjtist samt två dragspelare. Den yngsta violinisten var en duktig och ivrig 10-åring. Mera yngre spelmän borde fås med för tillväxtens skull!

För mej blev Arto som låtutlärare en ny och fin upplevelse och jag vågar påstå att de övriga deltagarna instämmer i min uppfattning. Kursen var späckad av musik. Att på gehör ta till sej minst 10 nya spelmanslåtar under två dygn kräver en hel del av deltagarna, men det kräver också en mästare till lärare att få adepterna med på kärran. Artos sätt att i mycket lugnt tempo och bara med några takter åt gången nöta in en låt i taget gjorde stort intryck på mej. Och han spelade när som helst upp ett stycke på nytt då någon av deltagarna önskade förtydligande. Violinisterna fick fina tips beträffande stråkföringen utan att en dragspelare kände sej utanför. Bland låtarna vi fick oss till livs kan nämnas Engelska efter Björklund, Menuett från Oravais, Polska från Oravais, Polka från Kilen, Brudvals av Arto Järvelä, Brudmarsch från svenska finnskogarna och

Finlands svenska spelmansförbund r.f.

Springaren. Låttutläring i all ära, men samvaron spelmännen emellan under en kurs är lika viktig och härlig. Till samvaron hör naturligtvis allmänt mingel och förplägnad. Kenneth Nordman, som stod för arrangemanget för årets skärrikurs, hade ordnat dit Torolf Back och Christina Caldén-Back för att sköta om maten. Paret stod förtjänstfullt för tillredning och servering av luncherna och fredagskvällens middag samt för anskaffningen av tillbehör till morgonmålen och lördagens middag. Morgonmålen samt lördagsmiddagen tillreddes sedan av spelmännen, vilket åtminstone jag tyckte att ytterligare ökade känslan av samhörighet spelmännen emellan.

Ifjol under fredagsnatten på Sälgrund sade en av spelmännen åt mej att det här var grädden på moset. Då avsåg han naturligtvis Jammet med stort J. Efter flere timmars koncentration kring nya låtar kommer jammet med rätt så kända låtar som både belöning och befrielse. Så också i Sideby i år. Vid tolvtiden på natten hade redan en del trötta spelmän sökt sej till fjäderholmarna medan de mest ivriga fick klara sej med ett par timmar sömn. Men sova kan man senare är nog en god tanke under skärrikurserna.

Ett av programmen under årets skärrikurs handlade om Roy Höglunds vals, Morgon på Sälgrund. Den framfördes av Linnea Holmberg och mig som ett hedrande minne av skärrikurserna på Sälgrund. Dessutom framförde jag till gitarr mina nyskrivna orden till valsen. Orden beskriver både Roys och mina upplevelser av Sälgrund och de har säkert stor igenkänningsfaktor för alla de spelmän som besökt Sälgrund.

Personligen ser jag med stor iver fram emot kommande Skärrikurser. Jonnsborg i Sideby är ett fint alternativ för ändamålet.

May Lundqvist

Vinterstämma och Förbundsdag i Kronoby

Lördagen den 21 mars 2026 hålls Finlands svenska spelmansförbunds förbundsdag på folkhögskolan Kvarnen i Kronoby. Dagen inleds med lunch och sedan förbundsdagen med genomspelning av allspelslåtarna till spelmansstämman i Närpes.

Under förbundsdagen går stadgeenliga ärenden igenom och är också det mötet där vi kan diskutera förbundets framtida planer. Själva mötet är satt att börja kl. 14:45 så att om man kommer med tåget som anländer 14:09 till Karleby så hinner man med.

Fundera över dina förtroendeuppdrag eller om du kan stå till förfogande nästa år. Vi behöver alla och allt kunnande för att stärka vårt förbund och dess möjligheter att främja folkmusiken.

I samband med förbundsdagen så håller vi kurs i Kronobylåtar och dragspelskurs. Kronobylåtar leds av Mikael Fröjdö och dragspelskursen av Klas Nyström. På kvällen är det konsert med The Rogues som avslutande grupp i samarbete med Kronoby Ungdomsförening i Samlingshuset. I samband med konserten finns utrymme för buskspel i baren och i andra utrymmen i Samlingshuset och fast hela natten på Kvarnen.

Boendet sker på Kvarnens internat och Botnia Hotel i Kronoby. Prisuppgifter och anmälningsblankett klarnar först efter nyår och de kommer på hemsidan spelmansforbundet.fi.

Spelmansstämman i Närpes 26–28 juni 2026

Sommarens höjdpunkt är i full planering och kommer att gå av stapeln i Närpes i slutet av juni 2026. Det blir både sådant vi känner igen och nya koncept. Programmet i sin helhet presenteras i början av 2026.

Ungdomslaget

Under 2026 startar vi upp ”Ungdomslaget”. Ett nytt projekt som tar avstamp i att vi har finlandssvenskar som studerar folkmusik vid Sibelius akademien och att de ska få fungera som mentorer och ledare för andra unga. Målet med laget så här inledningsvis är att samla yngre spelmän och ge dem utrymme att utvecklas och i samma veva utveckla folkmusiken i Svenskfinland.

Finlands svenska folkmusikinstitut på Spotify

Ni har väl märkt att SLS har en spellista på Spotify med nästan 19h folkmusik. Sök ”Finlands svenska folkmusikinstitut” i Spotify och hitta nya och gamla favoriter som getts ut. Där hittas Röttrens skiva från 2021 likväl som Kökar spelmanlags ”Låtar och visor från Kökar” från 1984. In och lyssna!

Kontaktuppgifter

Förbundsordförande Tobias Elfving: ordforande@spelmansforbundet.fi

Organisationssekreterare Pia-Stina Sarin: kansliet@spelmansforbundet.fi

Fiolen min, redaktör Simon Gripenberg: fiolenmin@spelmansforbundet.fi

Finlands svenska spelmansförbund r.f.